

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 2765/05
09.11.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Dragice Marjanović, predsednika veća, Stojana Jokića, Slobodana Spasića, Mihaila Rulića i Nikole Stanojevića, članova veća, u sporu po tužbi tužilaca AA i BB, koje zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog VV, koga zastupa punomoćnik BV, advokat radi naknade štete u iznosu od 1.617.241,32 dinara, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu poslovni broj Gž. 3825/2004 od 19.5.2005. godine, u sednici veća održanoj dana 9.11.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE, kao neosnovana revizija tuženog AA, izjavljena protiv presude Okružnog suda u Novom Sadu poslovni broj Gž. 3825/2004 od 19.5.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Novom Sadu poslovni broj P. 659/99 od 15.4.2004. godine obavezan je tuženi da tužiocima isplati novčani iznos od 1.617.241,32 dinara sa zakonskom kamatom počev od 26.9.2003. godine pa do isplate i troškove spora u iznosu od 435.244,82 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom počev od izvršnosti presude pa do isplate.

Okružni sud u Novom Sadu je presudom poslovni broj Gž. 3825/2004 od 19.5.2005. godine odbio kao neosnovanu žalbu tuženog i potvrdio pomenutu prvostepenu presudu.

Protiv drugostepene presude tuženi izjavljuje blagovremenu i dozvoljenu reviziju. Reviziju izjavljuje zbog bitne povrede ZPP i pogrešne primene materijalnog prava.

Tužioci ne podnose odgovor na reviziju tuženog, a Republički javni tužilac se u izjavljenoj reviziji nije izjasnio.

Ispitujući drugostepenu presudu na način propisan čl. 386. ZPP, samo u onom delu u kome se revizijom pobija i u granicama revizijskih razloga, pazeći po službenoj dužnosti na povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st.2. tačka 11. ZPP i na pravilnu primenu materijalnog prava, revizijski sud nalazi da revizija tuženog nije osnovana.

Nižestepene presude nisu zahvaćene bitnom povredom iz čl. 354. st.2. tačka 11. ZPP na koju se u revizijskom postupku pazi po službenoj dužnosti. Nisu učinjene ni bitne povrede iz čl. 354. st.2. tačka 6. i tačka 14. ZPP koje tuženi označava kao povrede iz čl. 361. st.2. tačka 5. i tačka 12. sada važećeg Zakona o parničnom postupku ("Službeni glasnik RS" br. 125/2004), koje procesne odredbe se ne primenjuju u sporu stranaka. Nižestepene presude nisu zasnovane na nedozvoljenom raspolaganju tužilaca kako to neosnovano tvrdi tuženi. Tužiocima nije dosuđen tuđi novac, već revalorizovani iznos novca koji su dali tuženom koji je novac protivno ugovoru zadržao za sebe umesto da ga isplati prodavcu stambene zgrade od koga su tužioci kao kupci zgradu kupili. Pri tom je nebitno da li su tužioci taj novac dobili od svog kreditora i da li su taj kredit vratili kreditoru. Izreka presude je razumljiva. Neprotivureći sama sebi ili razlozima presude. Ima razloge o odlučnim činjenicama koji su jasni i neprotivurečni.

U sporu za naknadu štete utvrđeno je da su tužioci kao kupci dana 8.11.1990. godine zaključili ugovor o prodaji nepokretnosti i istog dana potpise na ugovoru zajedno sa punomoćnikom prodavca overili pred Opštinskim sudom u Beočinu. Ugovorom o prodaji nepokretnosti tužioci su kupili od prodavca GG njegovu kuću DD. Kuća je kupljena za prodajnu cenu od 310.000,00 tadašnjih dinara. Kupci su se obavezali da cenu isplate do 1.5.1991. godine. Dana 19.12.1990. godine tužilac AA zaključuje ugovor o privremenom obavljanju poslova sa Agencijom "ĐĐ" Sada čiji vlasnik je tuženi. Ugovorom se Agencija tuženog obavezala da tužioca zastupa u poslovima vezanim za sprovođenje ugovora o prodaji nepokretnosti u javnoj evidenciji i isplatu kupovne cene. Tužioci su 13.1.1991. godine uplatili tuženom 200.000,00 tadašnjih dinara na njegov žiro-račun. Uplata je prispela na tuženikov žiro račun 14.5.1991. godine. Novčani iznos od 200.000,00 dinara uplaćen 13.5.1991. godine tužilac AA je dobio po osnovu ugovora o kreditu zaključenog sa "EE" bankom. Dana 24.5.1991. godine tužioci gotovinski uplaćuju tuženom još 150.000,00 dinara na ime isplate prodajne cene. Za izvršenu uplatu Agencija tuženog im izdaje priznanicu o uplati. Na ime poreza na promet nepokretnosti tužioci 23.11.1991. godine uplaćuju Opštinskoj upravi prihoda u Novom Sadu novčani iznos od 105.122,80 tadašnjih dinara.

Tuženi i njegova Agencija nepostupaju po ugovoru zaključenom 19.12.1990. godine. Uplaćeni iznos od 350.000,00 dinara ne isplaćuju prodavcu nepokretnosti niti njegovom punomoćniku pri zaključenju ugovora o prodaji nepokretnosti. Prodavac nepokretnost sa tog razloga podnosi tužbu za raskid ugovora o prodaji

nepokretnosti. Po ovoj tužbi prvostepeni sud je pravnosnažnom presudom P. br. 11002/92 od 3.9.1993. godine usvojio tužbeni zahtev i raskinuo ugovor o prodaji nepokretnosti od 8.11.1990. godine.

Dana 12.11.1991. godine, tuženi je tužiocu AA na ruke isplatio dva puta po 20.000,00 tadašnjih dinara, a dana 23.11.1993. godine isplatio - vratio 105.122,00 tadašnjih dinara. Revalorizovani ne vraćeni iznos koji je tuženi bez pravnog osnova zadržao za sebe na dan 25.9.2003. godine iznosi 1.617.214,32 dinara.

Na osnovu ovako utvrđenog činjeničnog stanja odlučeno je o tužbenom zahtevu. Tužbeni zahtev je usvojen.

Nižestepeni sudovi su o tužbenom zahtevu dobro odlučili. Tuženi je bez pravnog osnova zloupotrebom ovlašćenja iz ugovora od 9.12.1990. godine zadržao za sebe kupoprodajnu cenu koju je trebao da isplati prodavcu tužilaca kao kupac. Deo ne vraćene neosnovano zadržane prodajne cene je usled galopirajuće hiperinflacije u toku 1993. godine potpuno obezvređen. Uredbom o stupanju na snagu novog dinara od 24.1.1994. godine prestao je da važi dotadašnji dinar i od 24.1.1994. godine kao valuta važi novi dinar. Tužba je podneta 6.11.1995. godine dakle za vreme važenja novog dinara. Usled docnje tuženog u vraćanju neosnovano zadržanih uplata od strane tužilaca došlo je do potpunog obezvređivanja izvršenih uplata. Time je došlo i do štete koju su tužioci pretrpeli zbog tuženikovog zadocnjenja i ona je veća od iznosa koji bi dobio na ime zatezne kamate koja je sa dugovanom glavnicom takođe obezvređena potpuno, što dalje znači tužioci imaju pravo zahtevati razliku do potpune naknade štete. To njihovo pravo proizilazi iz odredbe čl. 278. st.2. ZOO. Izvršenom revalorizacijom u smislu načela jednake vrednosti davanja iz čl. 15. st.1. ZOO veštačenjem je na nesumnjiv način utvrđeno da revalorizovani nevrtaeni iznos na dan 26.9.2003. godine predstavlja utuženi i dosuđeni iznos. Na ovaj novčani iznos tužioci imaju pravo na kamatu počev od dana izvršene revalorizacije u smislu čl. 277. st.1. ZOO.

Revident neosnovano osporava pravo tužilaca na isplatu utuženog i dosuđenog iznosa. Nisu tužioci bilo čime skrivili neosnovano zadržavanje novca od strane tuženog i njegovo obezvređenje za vreme hiperinflacije. Tužioci su kao kupci prodajnu cenu trebali da plate do 1.5.1991. godine a isplatu su izvršili 14. i 24.5.1991. godine. Međutim, ovo kašnjenje u isplati nije dalo pravo tuženom da zadrži novac i ne isplati ga prodavcu koji je tužiocima prodao kuću kao kupcima. Takođe se neosnovano u revizijskim razlozima ističe da su tužioci pali u poverilačku docnju i da nemaju otuda pravo na isplatu kamate za period poverilačke docnje. Ni u kakvoj poverilačkoj docnji tužioci nisu bili. Nijedan od uslova iz čl. 325. ZOO koji propisuje docnju poverioca nije ispunjen. Uostalom, revident uopšte ne ukazuje u čemu se to sastoji poverilačka docnja osim što je pominje kao revizijski razlog.

Preostali revizijski razlozi usmereni su na osporavanje činjeničnog stanja na osnovu koga je odlučeno o tužbenom zahtevu. Revizija se u smislu čl. 385. st.3. ZPP ne može pobijati zbog pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja.

Kako ne postoje revizijski razlozi tako ni oni na koje se pazi po službenoj dužnosti, revizijski sud je primenom čl. 393. ZPP odbio kao neosnovanu reviziju tuženog i odlučio kao u izreci revizijske presude.

Predsednik veća - sudija

Dragica Marjanović, s.r.

Za tačnost otpravka

SM